

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

10. Statistical Service of Cyprus [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.cystat.gov.cy>
11. Про соціально-економічне становище України за 2010 рік. - Київ: Державний комітет статистики України. – 70 с.
Стаття надійшла до редакції 07.10.2011.

Я.А.Дубенюк

ПЕРЕДУМОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РЕСПУБЛІКОЮ КІПР

У статті систематизовано та розглянуто основні передумови реалізації двосторонніх економічних відносин між Україною та Республікою Кіпр, значну увагу приділено оцінці на порівнянні соціально-економічних показників розвитку національних економік.

УДК 339.56(477)

І. А.Іваненко

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ З КРАЇНАМИ СНД НА ВВП УКРАЇНИ

У статті виявлено вплив динаміки зовнішньої торгівлі з країнами СНД на економічний розвиток України на підставі кореляційно-регресійного аналізу, в якому результирующим показником є ВВП, а чинниками – обсяги експорту та імпорту.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації господарської діяльності та лібералізації міжнародної торгівлі для багатьох країн особливого значення набуває розвиток перспективних напрямів і форм зовнішньоторговельних зв'язків, розширення ринків збуту та диверсифікація джерел постачання. Особливу актуальність ці питання мають для держав, які завершують етап ринкових перетворень, здійснюючи перехід від замкнених національних господарств до економіки відкритого типу, в тому числі для України. З огляду на значну ресурсну та технологічну взаємозалежність, тривалу співпрацю у економічній сфері, спільну історію економічного розвитку, багатосторонні економічні зв'язки, транспортні комунікації та інші обставини, розвиток та раціоналізація зовнішньоторговельних відносин в рамках СНД є пріоритетним напрямком економічного співробітництва регіону. Для України країни СНД залишаються одними з найважливіших зовнішньоторговельних партнерів. Так, в 2009 р. найбільший обсяг експорту вітчизняних товарів і послуг був призначений для країн СНД, що склав 17282,64 млн. дол. або 35,4% від загального експорту за період. Обсяг імпорту товарів і послуг у 2009 р. з країн СНД становив 20472,24 млн. дол. або 40,6% від загального імпорту [1]. Незважаючи на те, що абсолютні показники експорту та імпорту у 2009 р. демонструють негативну динаміку з огляду на кризові явища у світовій економіці, відносні показники продовжують знаходитися на досить високому рівні, як й у попередні роки. Отже, зовнішньоторговельні відносини з країнами СНД мають для України велике значення та потребують докладного дослідження з урахуванням сучасних тенденцій регіонального та світового економічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізу різних аспектів зовнішньоекономічної співпраці України з країнами СНД присвячено праці провідних

вітчизняних економістів: Г. Аніловської, І.В. Багрової, О.П. Гребельника, Т.М. Циганкової, М.Г. Никітіна, С.А. Пилипенка, М.К. Бункина, Л.А. Вірвана, І.І. Дахна, Ю.Г. Козака, В.Є. Новицького, А.П. Румянцева та інших. Проблематика зовнішньої торгівлі між країнами СНД посідає важливе місце в дослідженнях відомих зарубіжних учених: С. Кваша, М. Прейгера, П. Фредеріка та ін.

Формулювання цілей статті. Незважаючи на велику кількість робіт як зарубіжних, так і вітчизняних вчених із даної проблематики, слід зазначити, що недосить дослідженими залишаються питання впливу зовнішньої торгівлі з країнами СНД на економіку України. Отже, метою даної статті є виявлення впливу динаміки зовнішньої торгівлі з країнами СНД на економічний розвиток України на підставі кореляційно-регресійного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна, як незалежна суверенна держава приймає активну участь у економічних відносинах з різними країнами світу, на різних континентах (табл. 1). Україна налагоджує прями зовнішньоекономічні відносини з багатьма країнами світу.

Таблиця 1

**Географічна структура експорту та імпорту товарів і послуг України
у 2005-2009 рр., млн. дол. [1]**

Країни/роки	2005	2006	2007	2008	2009
Експорт					
Країни СНД	10739,72	12665,53	22321,96	28102,48	17282,64
Європа	10892,67	12629,1	17914,12	23896,47	13175,78
Азія	8403,47	8134,76	11240,2	16537,29	13286,36
Африка	2405,68	2373,94	2915,19	4104,68	2792,45
Америка	1831,22	2543,84	3469,21	5384,75	2220,57
Австралія і Океанія	13,72	17,92	32,05	90,03	52,93
Всього	34286,48	38365,09	57892,73	78115,7	48810,73
Імпорт					
Країни СНД	17030,83	20185,58	26437,78	34638,96	20472,24
Європа	12670,07	16800,31	25435,11	33910,13	18875,6
Азія	4644,493	6070,829	9666,603	16422,72	7578,189
Африка	426,21	413,03	734,59	1645,99	660,52
Америка	1265,61	1465,31	2815,82	4754,27	2647,68
Австралія і Океанія	103,95	99,52	131,09	435,85	156,55
Всього	36141,16	45034,58	65220,99	91807,92	50390,78

Як видно із таблиці 1, у період 2005-2008 рр. відбувалося поступове збільшення експорту та імпорту товарів і послуг. Однак у 2009 р. спостерігалось зменшення обсягів експорту товарів і послуг, який становив 48810,73 млн. дол., в порівнянні з 2008 р. на 37 %. Найбільший обсяг експорту вітчизняних товарів і послуг в 2009 р. був призначений для країн СНД, що в розрахунку склав 17282,64 млн. дол., а найменший – для Австралії та Океанії, що складає лише 52,93 млн. дол. Аналогічна ситуація спостерігалась також для імпорту товарів і послуг на територію України, який склав 50390,78 млн. дол. у 2009 р. Дана сума на 54 % менша за обсяг імпорту товарів і послуг в 2008 р., що складав 91807,92 млн. дол. Найбільший обсяг імпорту іноземних товарів і послуг в 2009 р. надійшов із країн СНД, що в розрахунку склав 20472,24 млн. дол., а найменший – із Австралії та Океанії, що склав лише 156,55 млн. дол. Але все ж таки в 2009 р. спостерігався негативний платіжний баланс, тобто імпорт переважав над експортом товарів на 1,03 млн. дол.

З таблиці 1 видно, що, незважаючи на зменшення як абсолютних показників, так і частки у загальному експорті-імпорті України, країни СНД залишаються її основними партнерами.

Головною особливістю відносин України з країнами – членами СНД є висока їх залежність від позаекономічних, суто політичних чинників. Разом з тим ціла сукупність економічних факторів визначає цей регіон як потенційно особливо важливий для розвитку українського господарства. Найвагоміші з них – історичні традиції взаємодії в межах єдиного народногосподарського комплексу, відносна близькість ринків збуту продукції, можливість обміну продукцією, що менш конкурентоспроможна в інших регіонах світу, залишки колишньої виробничої кооперації між підприємствами різних країн тощо. Але на шляху використання цих сприятливих передумов збереження й розгортання взаємовигідних економічних відносин дуже часто поставали і постають перешкоди політичного характеру, що найвиразніше виявлялися у відносинах між Україною та Росією [2].

Друга особливість відносин України з іншими країнами СНД пов'язана з повільним перебігом економічних реформ у цьому регіоні. Крім трьох прибалтійських республік, що відхилили різні варіанти участі в Співдружності й швидко адаптуються до європейських параметрів господарського розвитку, всі інші пострадянські держави або зберегли переважно директивну модель економіки, або спромоглися лише на неоднозначні, несистемні та суперечливі заходи щодо трансформації економічних основ суспільства [2]. Ще однією особливістю співробітництва України з країнами цього регіону є непропорційне регіональне спрямування її зовнішньоекономічних зв'язків із домінуванням у них одного партнера – Росії [3].

Аналізуючи обсяги експорту з України до країн СНД у 2009 році в порівнянні з 2008 р. можна помітити зменшення обсягів експорту до Росії, а саме на 7240,5 млн. дол. та Білорусі – на 846,7 млн. дол. Втім, у 2009 р. спостерігалось збільшення обсягів експорту до Киргизстану (на 0,1 млн. дол.) та Таджикистану (на 2,6 млн. дол.). Традиційно найбільше товару експортується до Росії (8495,1 млн. дол.), Білорусії (1258,9 млн. дол.), Молдови (693,6 млн. дол.) та Казахстану (1418,4 млн. дол.). Незначні обсяги товарів експортуються до таких країн, як Киргизстан (83,8 млн. дол.) і Таджикистан (80,3 млн. дол.). Найбільшим торговельним партнером є Російська Федерація, питома вага експорту до якої становить 25,7% загального експорту. Значними торговими партнерами також є Білорусь та Казахстан.

Основу товарної структури, за даними митної статистики на 2009 р., експортних операцій України з країнами СНД складають товари таких галузевих груп [1]:

- метали та вироби з них – 33 %;
- машини, устаткування, обладнання, транспортні засоби та ін. – 29 %;
- продовольчі товари та продукція сільського господарства – 14 %;
- продукція хімічної промисловості, каучук – 13 %;
- інші товари – 11 %.

За період 2006-2008 рр. спостерігається позитивна динаміка в імпорті товарів до України з країн СНД, за винятком Вірменії. Однак, можна простежити зниження обсягів імпорту у 2009 р. в порівнянні з 2008 р. з таких країн, як Білорусь (на 1116,8 млн. дол.), Казахстан (на 1085 млн. дол.), Киргизстан (на 5 млн. дол.), Молдова (на 117,5 млн. дол.), Російська Федерація (на 6178,5 млн. дол.), Таджикистан (на 1,5 млн. дол.), Узбекистан (на 477,6 млн. дол.), Туркменістан (на 4913,5 млн. дол.). Спостерігається збільшення імпорту з Азербайджану (на 207 млн. дол.) та Вірменії (на 2,7 млн. дол.). Найбільшу частку в імпорті товарів до України з країн СНД займають РФ, Білорусія, Казахстан та Узбекистан. У 2009 р. їх частка становила 67,2 %, 8,6 %, 10,3 % та 8,3 % відповідно.

Основу товарної структури імпорتنих операцій України з країнами СНД складають [1]:

- паливно-енергетичні товари – 56%;
- машини, устаткування та транспорт – 17%;
- метали та вироби з них – 10%;
- продукція хімічної промисловості, каучук – 7%;
- продовольчі товари та сільськогосподарська продукція – 4%;
- інші товари – 6%.

Основне завдання кореляційного і регресійного методів дослідження полягає в аналізі статистичних даних для виявлення математичної залежності між досліджуваними ознаками і встановлення за допомогою коефіцієнта кореляції порівняльної оцінки щільності взаємозв'язку [4, с.172].

При використанні даного аналізу необхідно вирішити три основні задачі [5, с. 299]:

- вибір форми зв'язку;
- визначення параметрів визначення регресії;
- оцінка щільності та надійності зв'язку.

Таким чином, необхідно визначити залежність ВВП України від експорту та імпорту. Про економічну доцільність цих факторів свідчить те, що зовнішньоекономічна діяльність безпосередньо впливає на ВВП країни. У таблиці 2 представлена динаміка обсягів експорту та імпорту і ВВП України за період 1999-2008 рр.

Таблиця 2

Обсяги експорту, імпорту і ВВП України, млн. дол. [1]

Роки/показники	ВВП України	Експорт	Імпорт
1999	16723,3	5503	6979,6
2000	21803,8	6638,9	8255,4
2001	26178,2	6827,3	9065
2002	28950	6807,5	9263,8
2003	34274,8	8367,9	11845,3
2004	44245,2	11072,5	15615,2
2005	56596,4	13579,8	17550
2006	69763,2	16114,8	20886,9
2007	92401,4	22331,7	26385,1
2008	121545,6	28120,6	34646,7

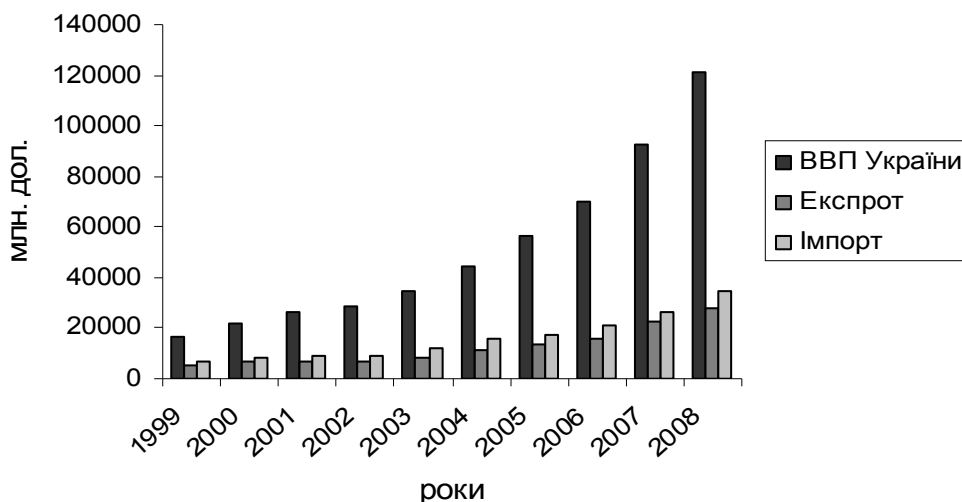

Рис. 1. Динаміка вартісних обсягів ВВП України, експорту та імпорту у 1999-2008 рр. [1]

Показники обсягів експорту, імпорту та ВВП за 2009 рік не були враховані, так як їх недоцільно використовувати (внаслідок світової фінансової кризи показники значно зменшилися в порівнянні з попередніми роками), адже вони можуть негативно вплинути на результати кореляційно-регресійного аналізу та показати невірний зв'язок між факторами.

Згідно з даними таблиці 2, за період з 1999 р. до 2008 р. спостерігається збільшення показників, а саме ВВП України, експорту та імпорту.

З рисунку 1 видно як змінювались вартісні обсяги ВВП України, експорту та імпорту.

Таким чином, на основі даних таблиці 2, можна визначити залежність ВВП України від експорту та імпорту.

1. Визначимо форму зв'язку між показниками, де X – експорт України (незалежна змінна), а Y – обсяги ВВП країни (залежна змінна). Зробимо розрахунки, які представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

**Дані для розрахунку кореляційно-регресійного аналізу залежності
 ВВП України від обсягів експорту, млрд. дол.**

Роки	X	Y	XY	X^2	Y^2
1999	5,503	16,723	92,027	30,283	279,659
2000	6,638	21,803	144,728	44,063	475,371
2001	6,827	26,178	178,717	46,608	685,288
2002	6,807	28,950	197,063	46,335	838,103
2003	8,367	34,274	286,771	70,007	1174,707
2004	11,072	44,245	489,881	122,589	1957,620
2005	13,579	56,596	768,517	184,389	3203,107
2006	16,1	54,4	875,8	259,2	2959,4
2007	22,3	72,1	1607,8	497,3	5198,4
2008	28,1	94,9	2666,7	789,6	9006
Всього:	125,358	512,478	8763,116	2093,343	36791,862

2. Розрахуємо середні показники [6, с. 159]:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} = \frac{125,358}{10} = 12,54 \quad (1)$$

$$\bar{Y} = \frac{\sum Y}{n} = \frac{512,478}{10} = 51,25 \quad (2)$$

$$\overline{XY} = \frac{\sum XY}{n} = \frac{8763,116}{10} = 876,31 \quad (3)$$

$$\overline{X^2} = \frac{\sum X^2}{n} = \frac{2093,343}{10} = 209,33 \quad (4)$$

$$\overline{Y^2} = \frac{\sum Y^2}{n} = \frac{36791,862}{10} = 3679,19 \quad (5)$$

Припустимо, що існуючий зв'язок має лінійну форму, яку можна представити у вигляді рівняння регресії [4, с. 172]:

$$Y = a_0 + a_1 X \quad (6)$$

де a_1 - коефіцієнт регресії, що показує на скільки зміниться в середньому значенні результативного показника (обсяг ВВП країни) при збільшенні факторного (експорт України) на одиницю;

a_0 - виявляє усереднений вплив на результативний показник незначених

факторів.

3. Розрахуємо параметри рівняння регресії залежності обсягу ВВП України від експорту [5, с. 347]:

$$\sigma_x = \sqrt{X^2 - \bar{X}^2} = \sqrt{209,33 - 157,25} = \sqrt{52,08} = 7,22 \quad (7)$$

$$\sigma_y = \sqrt{Y^2 - \bar{Y}^2} = \sqrt{3679,19 - 2626,56} = \sqrt{1052,63} = 32,44 \quad (8)$$

Таким чином, $\sigma_x^2 = 52,08$; $\sigma_y^2 = 1052,63$.

$$a_1 = \frac{\overline{XY} - \bar{X}\bar{Y}}{\sigma_x^2} = \frac{876,31 - 642,67}{52,08} = 4,49 \quad (9)$$

$$\hat{a}_0 = \bar{Y} - a_1 * \bar{X} = 51,25 - 4,49 * 12,54 = -5,05 \quad (10)$$

У підсумку одержуємо рівняння регресії залежності обсягу ВВП України від її експорту:

$$Y_x = -5,05 + 4,49 * 12,54 .$$

Це означає, що при збільшенні експорту України на 1 млрд. дол., загальний обсяг ВВП країни збільшиться на 4,49 млрд. дол.

Параметр « \hat{a}_0 » відображає вплив незазначених факторів.

4. Для визначення щільності зв'язку в отриманому рівнянні регресії розрахуємо лінійний коефіцієнт кореляції за формулою [5, с. 350]:

$$r = \frac{\overline{XY} - \bar{X}\bar{Y}}{\sigma_x \sigma_y} = \frac{876,31 - 642,67}{7,22 * 32,44} = 0,99 \quad (11)$$

Таким чином, додатне значення коефіцієнту кореляції говорить про те, що зв'язок між обсягом ВВП України та експортом, що досліджується, прямий, а значна близькість його значення до 1 доводить, що зв'язок дуже тісний.

Якщо розрахований вище коефіцієнт кореляції піднести у квадрат, то отримуємо інший показник тісноти зв'язку, який називається лінійним коефіцієнтом детермінації (R^2), що відображає ступінь коливання результативного показника від змін фактору.

Отже, $R^2 = 0,98$, який означає, що зміна частки ВВП країни пояснюється варіацією експорту України на 98%.

5. Оцінимо надійність зв'язку за допомогою коефіцієнта Ст'юдента [4, с. 300]:

$$t = \frac{|r| * \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}} = \frac{0,99 * \sqrt{12-2}}{\sqrt{1-0,98}} = 22,35 \quad (12)$$

Отриманий коефіцієнт означає, що зв'язок надійний, тобто отримане рівняння регресії відображає залежність ознак, що досліджуються не тільки за чотири роки, але й для більш тривалого періоду.

6. Для визначення відносних змін результативного показника (у %) при зміні експорту України на 1% необхідно розрахувати коефіцієнт еластичності:

$$k_{ae} = \frac{\Delta Y}{Y} * \frac{\Delta X}{X} = a_1 \frac{\bar{X}}{\bar{Y}} = 4,49 \frac{12,54}{51,25} = 1,07 \quad (13)$$

Таким чином, при збільшенні експорту на 1% обсяг ВВП України збільшиться на 1,07%.

Для більш детального аналізу впливу зовнішньоекономічної діяльності України на її обсяг ВВП проведемо кореляційно-регресійний аналіз впливу імпорту України на ВВП. Первинні дані представлені в таблиці 2.

1. Визначаємо форму зв'язку між показниками, де X – імпорт України (незалежна змінна), а Y – обсяги ВВП (залежна змінна). Зробимо розрахунки, які помістимо в

таблицю 4.

Таблиця 4

**Дані для розрахунку кореляційно-регресійного аналізу залежності
 ВВП України від обсягів імпорту, млрд. дол.**

Роки	X	Y	XY	X ²	Y ²
1999	6,979	16,723	116,710	48,706	279,659
2000	8,255	21,803	179,984	68,145	475,371
2001	9,065	26,178	237,304	82,174	685,288
2002	9,263	28,950	268,164	85,803	838,103
2003	11,845	34,274	405,976	140,304	1174,707
2004	15,615	44,245	690,886	243,828	1957,620
2005	17,550	56,596	993,260	308,003	3203,107
2006	20,8	54,4	1131,5	432,6	2959,4
2007	26,4	72,1	1903,4	697,0	5198,4
2008	34,6	94,9	3283,5	1197,2	9006,0
Всього:	160,489	512,478	10998,400	3309,702	36791,862

2. На основі формул (1-5) розрахуємо середні показники:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} = \frac{160,489}{10} = 16,05$$

$$\bar{Y} = \frac{\sum Y}{n} = \frac{512,478}{10} = 51,25$$

$$\overline{XY} = \frac{\sum XY}{n} = \frac{10998,4}{10} = 1099,84$$

$$\overline{X^2} = \frac{\sum X^2}{n} = \frac{3309,702}{10} = 330,97$$

$$\overline{Y^2} = \frac{\sum Y^2}{n} = \frac{36791,862}{10} = 3679,19$$

Припустимо, що існуючий зв'язок має лінійну форму, яку можна представити у вигляді рівняння регресії:

$$Y = a_0 + a_1 X,$$

де a_1 - коефіцієнт регресії, що показує на скільки зміниться в середньому значенні результативного показника (обсяг ВВП країни) при збільшенні факторного (імпорт України) на одиницю;

a_0 - виявляє усереднений вплив на результативний показник незазначених факторів.

3. За формулами (7-8) розрахуємо параметри рівняння регресії залежності обсягу ВВП України від імпорту:

$$\sigma_x = \sqrt{\overline{X^2} - \bar{X}^2} = \sqrt{330,97 - 256,64} = \sqrt{74,33} = 8,62$$

$$\sigma_y = \sqrt{\overline{Y^2} - \bar{Y}^2} = \sqrt{3679,19 - 2626,56} = \sqrt{1052,63} = 32,44$$

Таким чином, $\sigma_x^2 = 74,33$; $\sigma_y^2 = 1052,63$.

$$a_1 = \frac{\overline{XY} - \bar{X}\bar{Y}}{\sigma_x^2} = \frac{1099,84 - 822,56}{74,33} = 3,73$$

$$a_0 = \bar{Y} - a_1 * \bar{X} = 51,25 - 3,73 * 16,05 = -8,61$$

У результаті одержуємо рівняння регресії залежності обсягу ВВП України від її імпорту:

$$Y_x = -8,61 + 3,73 * 16,05.$$

Це означає, що при збільшенні імпорту України на 1 млрд. дол., загальний обсяг ВВП країни збільшиться на 3,73 млрд. дол.

Параметр « \hat{a}_0 » відображає вплив незазначених факторів.

4. Для визначення щільності зв'язку в отриманому рівнянні регресії розрахуємо лінійний коефіцієнт кореляції за формулою:

$$r = \frac{\overline{XY} - \overline{X}\overline{Y}}{\sigma_x \sigma_y} = \frac{1099,84 - 822,56}{8,62 * 32,44} = 0,99$$

Таким чином, додатне значення коефіцієнту кореляції говорить про те, що зв'язок між обсягом ВВП України та імпортом, що досліджується, прямий, а значна близькість його значення до 1 доказує, що зв'язок дуже тісний.

Якщо розрахований вище коефіцієнт кореляції піднести у квадрат, то отримуємо інший показник тісноти зв'язку, який називається лінійним коефіцієнтом детермінації (R^2), що відображає ступінь коливання результативного показника від змін факторного.

Отже, $R^2=0,98$, який означає, що зміна частки ВВП країни пояснюється варіацією експорту України на 98 %.

5. Оцінимо надійність зв'язку за допомогою коефіцієнта Ст'юдента:

$$t = \frac{|r| * \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}} = \frac{0,99 * \sqrt{12-2}}{\sqrt{1-0,98}} = 22,35$$

Це означає, що зв'язок надійний, тобто отримане рівняння регресії відображає залежність ознак, що досліджуються не тільки за чотири роки, але й для більш тривалого періоду.

6. Для визначення відносних змін результативного показника (у %) при зміні імпорту України на 1% необхідно розрахувати коефіцієнт еластичності:

$$k_{ae} = \frac{\Delta Y}{Y} * \frac{\Delta X}{X} = a_1 \frac{\overline{X}}{Y} = 3,73 \frac{16,05}{51,25} = 1,16$$

Таким чином, при збільшенні імпорту на 1% обсяг ВВП України збільшиться на 1,16 %.

Висновки. Проведені розрахунки демонструють істотну залежність ВВП України від обсягів зовнішньої торгівлі з країнами СНД. Це пояснюється, в першу чергу, значною часткою експортно-імпортних операцій цих країн у загальному обсязі зовнішньої торгівлі України. Кореляційно-регресійний аналіз показав, що при збільшенні експорту на 1% обсяг ВВП України збільшиться на 1,07 %, а імпорту – на 1,16 %. Перспективним напрямом дослідження є прогнозування показників зовнішньої торгівлі України з країнами СНД на підставі методу екстраполяції, а також з використанням гармонічного аналізу, що дозволяє врахувати сезонні коливання.

В контексті розвитку інтеграційних процесів в світі, перспективними напрямками дослідження в рамках окресленої в даній статті проблематики є обґрунтування зовнішньоторговельної стратегії України з країнами СНД. Тісна взаємодія в межах колишнього єдиного народногосподарського комплексу, відносна близькість ринків збуту української продукції підкреслюють важливість активізації зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами СНД за умови вдосконалення цілеспрямованої зовнішньоторговельної стратегії. За умов розвитку ринкових відносин, перспективи розбудови співробітництва України з державами СНД у зовнішньоторговельній сфері визначатимуться більшою мірою економічною зацікавленістю підприємств різних країн у налагодженні виробничих зв'язків в умовах

економічних перетворень. Найефективнішим напрямом активізації взаємин як для СНД в цілому, так і для України зокрема, можуть бути спільні дії щодо кардинальної перебудови механізму економічних відносин при їх переведенні з міждержавного рівня в мікроекономічну площину, активне залучення до співробітництва виробничих та торговельних структур країн–партнерів.

Список використаної літератури

1. Державний комітет статистики України: офіційний сайт [електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
 2. Губський Б. Інтернаціоналізація української економіки / Б. Губський, Д. Лук'яненко, В. Сіденко // Економіка України. – 2009. – №9. – С. 20-24.
 3. Макогон Ю. Зовнішні економічні зв'язки України та Росії: інвестиційно-екологічний аспект / Ю. Макогон // Економіка України. – 2008. – №4. – С. 78 – 83.
 4. Гусев Н.Ю. Статистика: основы методологии /Н. Ю. Гусев. - М.: Изд-во АСВ, 2000. – 230 с.
 5. Ефимова М.Р. Общая теория статистики / М.Р. Ефимова, Е.В. Петрова, В.Н. Румянцев. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 416 с.
 6. Харченко Л.П. Статистика: учеб. пособ. / Л.П. Харченко, В.Г. Долженкова, В.Г. Ионин. – [2-е изд., перер. и доп.]. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 384 с.
- Стаття надійшла до редакції 15.10.2011.

I. A.Ivanenko

FOREIGN TRADE WITH CIS COUNTRIES INFLUENCE ANALYSIS ON GDP OF UKRAINE

The article is dedicated to determination of influence of foreign trade with CIS countries dynamics on economic development of Ukraine on the basis of cross-correlation and regressive analysis. GDP is a resulting index and volumes of export and import are the factors.